

ENERJİ KORUMA PRİZLERİ

Hayatımızın her noktasında elektronik aletler ile gün geçtikçe daha sıklıkla karşılaşmaya başladık. Kullanmakta olduğumuz LCD/Plazma TV'ler , ev sinema sistemleri , PC'ler kısacası şebeke elektriğinden beslenen tüm elektronik cihazların, şebeke geriliminde ortaya çıkacak aşırı ve ani voltaj yükselmelerinden korunması gerekir. Elektronik alet üreticileri cihazlarının voltaj dalgalanmalarından dolayı bozulması sonucunda garanti şartlarını geçersiz saymaktadırlar. Voltaj dalgalanmalarına karşı cihazların korunması tamamı ile son kullanıcı sorumluluğuna bırakılmıştır.

Evinizde prizimize takılı tüm elektrikli ve elektronik cihazlarınız "kötü elektrik" olarak nitelendirdiğimiz olumsuz etkenlere maruz kalırlar.

Olumsuz etki kaynaklarından en önemlileri şunlardır.

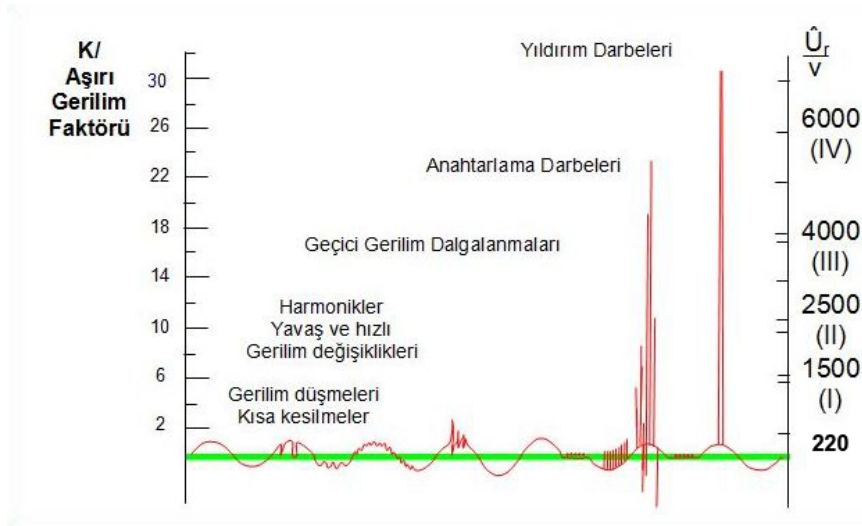
➤ Doğal afetler (YILDIRIM DÜŞMESİ)

- Yıldırım; şebeke hattına veya civarına düştüğünde, hat üzerinden tüm cihazlarınıza ulaşır.
- Yıldırım sadece gerilim hattına değil, telefon hattına da düşebilir, bu durumda telefon-modem koruması olan enerji koruma prizlerini seçmelisiniz.
- Yıldırım sadece elektrik veya telefon hattına değil, çatıdaki antenlerinize de düşerek cihazlarınıza ulaşabilir. Bu durumda anten koruması olan enerji koruma prizlerini tercih etmelisiniz.

➤ Anahtarlama

Anahtarlama olarak tabir edilen etki; elektrik idaresi tarafından voltaj düşüklüğü yaşanan bölgelerde, voltajı 220 V seviyesine çekmek için kondansatör gruplarını devreye alınması sırasında oluşan anahtarlama işlemiyle şebekeye surge olarak tabir edilen sıçramalar bulaşmasıdır. Bu durum cihazlarınızda ciddi arızalara sebep olabilir. Belki birkaç sefer bu etki zarar vermiyor gibi görünse de, en nihayetinde bir gün zarar verecektir.

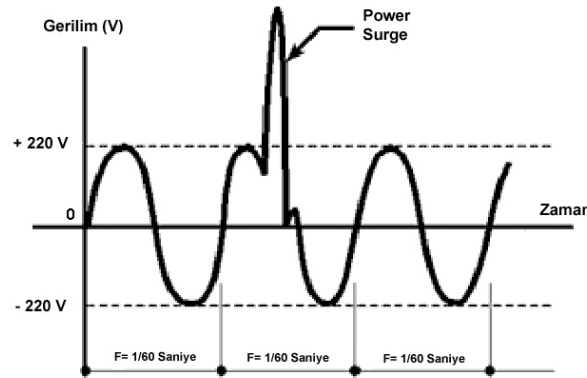
Çoğu kez, elektronik cihazlar çalışamaz hale gelinceye kadar aşırı voltaj yükselmelerinin bozucu etkisinin farkına varılmaz. Bu bozucu etkilerin en önemlileri, birkaç nano saniye gibi gözle görülemeyecek kadar hızlı gelen aşırı gerilim yükselmeleri olan surge ve spike'lardır. Spike süreleri surge değişimlerinden daha kısadır. Kısa süreli anlık değişimler hassas elektronik cihazların bozulmasında önemli sebeplerdendir.

Şebekede oluşan olumsuz etkiler

Enerji koruma ve dağıtım prizleri AC şebeke (duvardaki priz) ile PC, veya diğer hassas elektronik cihazlarınız arasında yer alır. Elektronik cihazınızın güç kaynağını, varsa haberleşme hatlarını elektriksel surge/spike gerilimlerden koruyan etkili çözümlerdir. Şebekeden çekilen güç, Enerji koruma ve dağıtım prizinizin üzerinden geçerek korunan cihaza ulaşır. Enerji koruma ve dağıtım prizleri güvenli olmayan seviyelere çıkan şebeke gerilimini hassas elektronik cihazlarınıza ulaşmadan, bloke ederek veya toprağa vererek korur. Dolayısı ile koruma prizinin kullanılacağı yerde toprak hattının bulunmaması durumunda enerji koruma prizi işlevini yerine getiremez. Bu durumda enerji koruma prizinizin sıradan bir grup prizden farkı kalmaz.

Enerji koruma ve dağıtım prizleri, surge/spike korumasının yanı sıra akım dalga şeklinde bulunan ve hat gürültüsü olarak adlandırılan elektriksel gürültüleri de filtre eder. Elektriksel gürültü aynı güç devresinden beslenen diğer cihazlar ile yakın bölgede kullanılan yüksek güçlü motor, kompresör vb. gibi ekipmanlar tarafından üretilebilir. Spike ve surge olaylarında olduğu gibi elektriksel gürültü de, izlenmesi, tespit edilmesi zor, beklenmedik problemlere neden olabilir ve sonuç olarak elektronik cihazları kullanılmaz hale getirebilir.

Metal Oksit Varistör (MOV)

Güçlü bir surge, elektronik cihazın korunması sırasında koruma prizinizin içerisinde kullanılan Metal Oxide Varistor (MOV) elemanı yakabilir. Enerji koruma ve dağıtım priziniz de korumanın hala aktif olup olmadığını gösteren bir LED bulunur, sağlam olup olmadığını buradan anlayabilirsiniz. MOV elemanı yanmış bir enerji koruma prizi, koruması olmayan bir grup prizden başka bir şey değildir ve hiçbir şekilde koruma sağlamaz.

Enerji koruma prizini bir cihazdan daha ziyade, bir sigorta olarak düşünmeli ve iş görmez hale geldiğinde mutlaka yenisi ile değiştirilmesinin gerektiğini unutmamalısınız!